

Er der styr på opbevaringskapaciteten for gylle på svinebrug?

Det er vigtigt at tilrettelægge sædskifte og udbringning af gylle i efteråret, så kapaciteten rækker til foråret.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Hvis du i dag har en så begrænset opbevaringskapacitet af gylle, at det plejer at være nødvendigt at udbringe gylle først i februar, er det allerede nu vigtigt at være opmærksom på at tilrettelægge sædskifte og udbringningsstrategi i efteråret. Herved bliver der bedre plads i gyllebeholderen til foråret.

Vær opmærksom på, at kommende lovgivning vil forbyde udbringning af gylle på frossen jord (dog ikke på let morgenfrost). Dette vil stille endnu større krav til opbevaringskapaciteten. Afpas arealet med vinterraps eller frøgræs efter størrelsen på gyllebeholderen og udbring gylle i efteråret, så du kan opbevare gyllen frem mod 1. april. Så er du sikker på at have tilstrækkelig kapacitet, hvis det bliver en lang vinter.

Kravene

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er defineret, at der skal være en tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske på en miljømæssig forsvarlig måde. Kravene til udbringningstidspunkter og udnyttelsesprocenter af kvælstof i husdyrgødning skal overholdes.

Der skal være opbevaringskapacitet til minimum 6 måneders husdyrproduktion, inklusiv tilledning af vaskevand og vand fra betonbæfæstede arealer. Almindeligvis svarer det til 9 måneders produktion for svineejendomme.

Billede 1: Behov for øget fokus på opbevaringskapaciteten af husdyrgødning. Øget tilledning af vand og forbud mod udbringning på frossen jord kræver planlægning. Foto: Torkild Birkmose, AgroTech.

De kortsigtede løsninger for de landmænd som mangler plads i gyllebeholderen er at leje beholderplads ved en nabo eller at tilpasse sædskifte og gødningsstrategi til den aktuelle kapacitet. Med vinterens styrke som den ubekendte faktor bør der planlægges efter en opbevaringskapacitet, som rækker frem mod 1. april.

Tilpasning af sædskiftet på svinebrug

Hvis kapaciteten til opbevaring af gylle er under 10 måneder, skal sædskiftet og gylleudbringning om efteråret planlægges, så gyllen kan opbevares til hen mod 1. april. I nedenstående tabel er beregnet, hvor stor en andel af afgrøder med tilladt udbringning af gylle fra høst til 1. oktober (15. oktober på frøgræs), som er nødvendig, for at have tilstrækkelig opbevaringskapacitet på svinebrug.

Beregningen tager udgangspunkt i, at gyllebeholderen tømmes om foråret, så den er tom medio maj. I efterårsperioden udbringes maksimalt 100 kg total-kvælstof pr. ha for at få en tilstrækkelig udnyttelsesprocent af kvælstof. Gyllebeholderen bør tømmes senest 15. august før såning af vinterraps, så der i perioden 15. august til 1. oktober kun skal udbringes en begrænset mængde gylle.

Tabel 1: Krav til sædskifte ved forskellig opbevaringskapacitet af svinegylle. Det forudsættes, at gyllebeholderen er tom 15. maj.

Vurderet opbevaringskapacitet, måneder Andel af sædskiftet med raps, frøgræs Maks. beholdning 1. oktober

6	50	Tom
7	40	1 mdr. produktion
8	30	2 mdr. produktion
9	20	3 mdr. produktion
10	10	4 mdr. produktion

Som det kan ses af tabellen, stiller en begrænset opbevaringskapacitet krav om et meget stort areal med vinterraps og/eller frøgræs. Ved efterårsudbringning af svinegylle til frøgræs, opnås der samme N-effekt, som ved forårsudbringning.

For vinterraps kan der opnås samme N-effekt for gylle udbragt før såning som ved forårsudbringning, mens gylle på fremspiret raps i september måned har en N-effekt, som er ca. 10 pct. lavere. Derfor skal gyllebeholderen helst tømmes før såning af vinterrapsen i august. Når vi nærmer os 1. oktober, udbringes den påkrævede gyllemængde til frøgræsset eller til en veletableret vinterrapsmark.

Til højre i tabellen kan man se det maksimale indhold i gylletanken pr. 1. oktober, hvis man vil sikre sig en opbevaringskapacitet frem til 1. april.

Ved kun 6-7 måneders kapacitet på svinebrug er der kraftige bindinger på sædskiftet. Her vil det være meget relevant at undersøge, om opbevaringskapaciteten kan øges ved at begrænse vandspild, fodring med mindre saltholdige foderemner, overdækning af gyllebeholder, naboaftaler mv.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.